

УДК636.7.09:616.3:615.24**СКИДАН К.А.**, магістранткаНауковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук*Білоцерківський національний аграрний університет***КЛІНІКО-МЕДАКАМЕНТОЗНІ АСПЕКТИ УРОЛІТІАЗУ СОБАК**

У роботі наведено діагностичні критерії та медекаментозні алгоритми лікування собак, хворих на сечокам'яну хворобу.

Невідповідність балансу годівлі з використанням сухих кормів спричиняє порушення обміну речовин організму собак, що як правило закінчується утворенням конкрементів різного походження в сечі. У переважній більшості собаки хворіють на сечокам'яну хворобу набагато рідше, ніж котяті, проте, захворювання у них протікає набагато важче. Тому лікування собак, хворих на уролітіаз – має всі ознаки актуальності.

Ключові слова: сечокам'яна хвороба, собаки, медицина, внутрішня патологія, обмін речовин, метаболізм, діагностика.

Для діагностики сечокам'яної хвороби необхідно враховувати клінічні ознаки (раптова поява симптомів, загальне пригнічення, за сечовипускання тварина неспокійна, стогне, дивиться у ділянку черева, странгурія, виділення сечі частково або повністю порушене), відмічається полакіурія, тахікардія і тахіпноє, за поверхневої пальпації нирок і сечового міхура тварини відчують болочість, сечовий міхур збільшений із затримкою сечовипускання. Не менш інформативними є також дані додаткового обстеження: фізикальне дослідження (сеча каламутна, з темно-жовтим осадом, рН лужний: 7,8–9,1, норма 5,0–6,5, зі значною гематурією); мікроскопія сечі (збільшення кількості лейкоцитів, присутність еритроцитів і кристалів); ультразвукове обстеження – в порожнині сечового міхура або в просвіті уретри візуалізуються яскраві гіперехогенні осередки або лінії з досить чіткою акустичною тінню.

Медицина тварин за сечокам'яної хвороби в першу чергу повинна включати в себе невідкладну допомогу (усунення обструкції і відновлення видільної та фільтраційної функції нирок). Наступні кроки по лікуванню повинні проводитися з ретельною і глибокою корекцією раціону годівлі та з урахуванням усіх зв'язків виникнення та розвитку захворювання.

За медекаментозного лікування собак, хворих на сечокам'яну хворобу, використовують такі препарати: баралгетас (0,6 мл на 10 кг маси тварини двічі на добу), препарат етамзілат (вводять внутрішньом'язово по 1–2 мл на собаку 2 рази на день до зникнення ознак гематурії), но-шпа (тричі на добу внутрішньом'язово по 0,6–4,0 мл враховуючи масу тіла тварини упродовж 3–5 днів), фуросемід (в/м 2–5 мг/кг один раз на добу), фізіологічні розчини натрію хлориду (0,85 %) і 5 % розчин глюкози внутрішньовенно по 100–400 мл, протягом дня тричі, вітамін С (внутрішньовенно 1–4 мл, протягом 3 днів), ентеросгель (1–3 чайні ложки на добу всередину 10–15 днів), нітроксолін (всередину 15–20 мг/кг маси тіла тварини 1–3 тижні), дексафорт (вводять внутрішньом'язово по 1 мл 1 раз на 6 діб, 2 рази), 5–7 крапель уролесана внутрішньо разом з кормом 3 рази на день протягом 17–20 днів).

За своєчасного лікування собак, хворих на сечокам'яну хворобу, стан тварини покращувався на 2–5 добу, а одужання наступало за 6–8 тижнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
2. Локес П.І. Лікування захворювань печінки і нирок за їх одночасного ураження у собак. Вісник нац. агрокол. ун-ту. Житомир, 2012. № 1. Т. 3. С. 106–109.
3. Time for initial response to steroids is a major prognostic factor in idiopathic nephrotic syndrome / M. Vivarelli et al. J. Pediatr. 2010. Vol. 156 (6). P. 965–971.